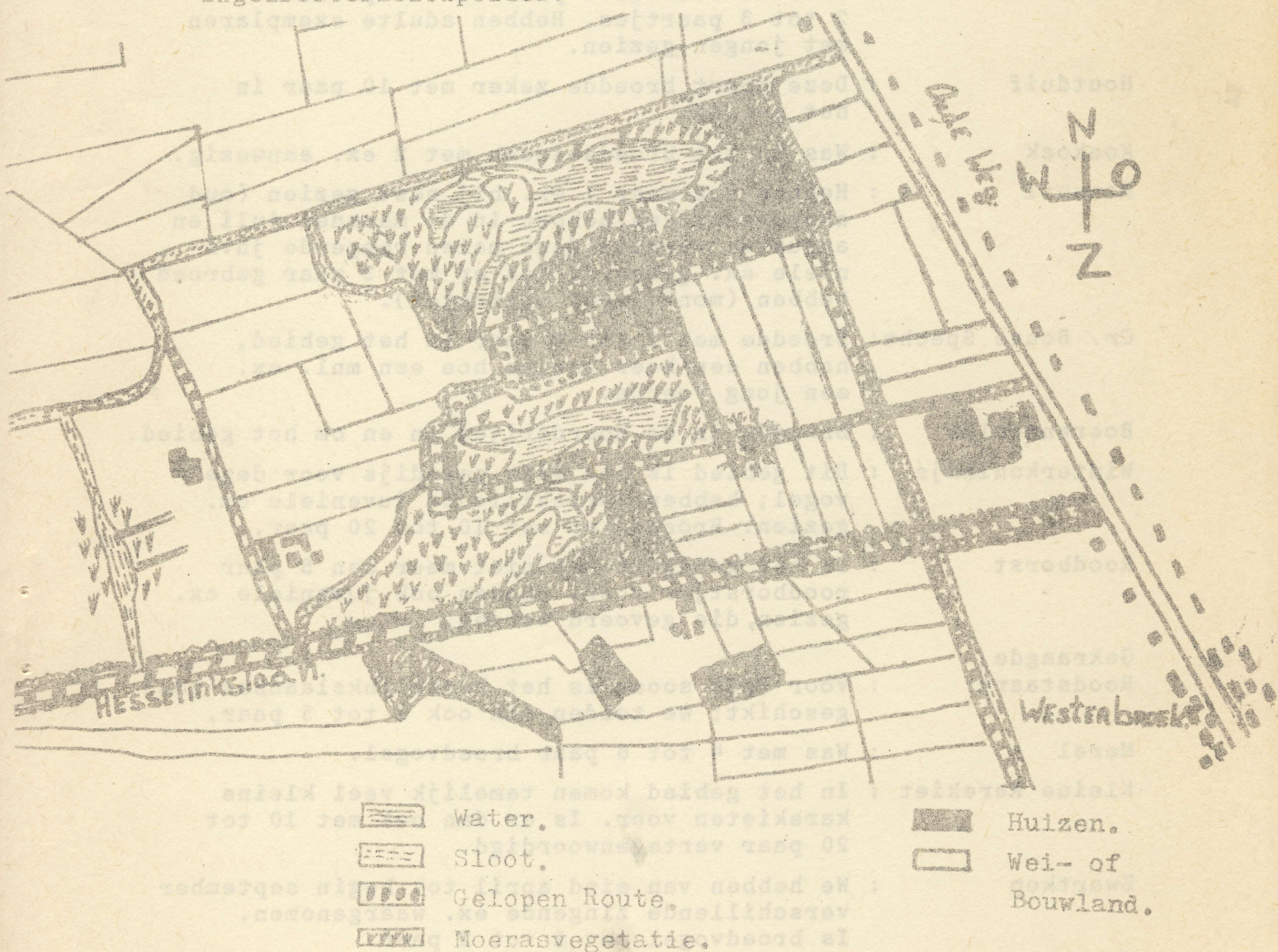

VOGELINVENTARISATIE HESSELINKSLAAN.

CARL ZUHORN/ALCO VAN KLINKEN.

Het Hesselinkslaantje is een bezit van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland en is 48 ha groot. Het terrein ligt ten Z.O. van Waterhuizen, ten N. van het Winschoterdiep en ten N.W. van Westerbroek. Beschrijving terrein: De Hesselinkslaan is een schitterende eikenlaan met fraaie onderbegroeiing; aan deze laan staan twee boerderijen. Aan weerszijden van de eikenlaan liggen verschillende kleine en grotere bosjes, omgeven door weilanden. In het grootste bos liggen drie verschillende plasjes met voedselrijk water, omgeven door moerasvegetatie en bos. Eén van de plasjes is bezig dicht te slibben en dicht te groeien met moerasvegetatie. We bezochten het terrein meestal vier maal per maand, maar soms een keer meer of minder. De eikenlaan is vrij toegankelijk voor leden van Natuurmonumenten; de plassen, de bossen en de weilanden eromheen zijn niet vrij toegankelijk. Wij hadden voor deze inventarisatie een speciale vergunning; het gebied lag namelijk in blok 7.55 van het SOVON-project.

Engelbertermolenpolder.

We zullen beginnen met een overzicht van de broedvogels.

BROEDVOGELS

- Blauwe Reiger : In het gebied bevindt zich een kolonie, dit jaar hebben we 53 bewoonde nesten geteld.
- Wilde Eend : Broedend bij de plassen in de moerasvegetatie. Hebben verschillende vrl. ex. met jongen gezien; 3 tot 4 paar.
- Patrijs : Broedde met 1 paar aan het begin van de hesselinksiaan in een aardappelakker. We hebben ze nooit met jongen gezien. (mond. med. opzichter)
- Fazant : In het gebied komen 3 tot 5 hanen voor. Hebben een keer een vrl. ex. met 3 jongen gezien.
- Waterhoen : Broedde met 2 paar in het gebied.
- Meerkoet : Broedde over de 3 plassen verspreid met 2 tot 3 paartjes. Hebben adulte exemplaren met jongen gezien.
- Houtduif : Deze soort broedde zeker met 10 paar in het gebied.
- Koekoek : Was in het broedseizoen met 2 ex. aanwezig.
- Ransuil : Hebben een keer 1 ex. bij nest gezien (oud eksternest) en hebben in de maanden juli en augustus verscheidene malen roepende juveniele ex. gehoord. Zou er met 3 paar gebroed hebben (mond. med. opzichter).
- Gr. Bonte Specht: Broedde met 2 tot 3 paar in het gebied, hebben een keer gezien hoe een mnl. ex. een jong voerde.
- Boerenwaluw : Broedde in de boerderijen in en om het gebied.
- Winterkoninkje : Dit gebied is een waar paradijs voor deze vogel; hebben verschillende juveniele ex. gezien. Broedde er met 10 tot 20 paar.
- Roodborst : In het gebied komen niet meer dan 5 paar roodborstjes voor. Hebben ook juveniele ex. gezien, die gevoerd werden.
- Gekraagde Roodstaart : Voor deze soort is het hesselinksiaanbos goed geschikt; we telden dan ook 3 tot 5 paar.
- Merel : Was met 4 tot 6 paar broedvogel.
- Kleine Karekiet : In het gebied komen tamelijk veel kleine karekieten voor. Is er dan ook met 10 tot 20 paar vertegenwoordigd.
- Zwartkop : We hebben van eind april tot begin september verschillende zingende ex. waargenomen. Is broedvogel met 1 tot 2 paar.

- Tuinfluiter : Broedde er tijdens onze inventarisatie met 3 paren.
- Braamsluiper : Was tijdens onze inventarisatie met 1 paar broedvogel.
- Fitis : Deze soort broedde er met ongeveer 10 paar.
- Tjiftjaf : Was met minder paren broedvogel als fitis. Broedde er met 5 paar.
- Witte kwikstaart : Broedde met 1 paar in een van de omliggende boerderijen. Eind mei zagen we een jong ex.
- Matkop : Door het gebied heen staan heel wat bomen die geschikt zijn voor matkopjes. De soort broedde er dan ook met 5 tot 7 paar.
- Wielewaal : Werd door ons 2 keer gehoord, daarna niets meer. Doch hij broedde er wel met 3 paar (mond. med. opzichter). Hebben later wel een nest gevonden.
- Pimpelmees : Is er met + 10 paar broedvogel.
- Koolmees : Is talrijker dan de pimpelmees, broedde er met meer dan 15 paar.
- Roek : In de bomen van een van de boerderijen in het gebied zat een kolonie van 5 nesten.
- Zwarte kraai : Broedde in het gebied met 5 paar.
- Kauw : In oude nestkasten die de R.U. er eens voor een onderzoek had opgehangen, broedden 3 tot 5 paar.
- Vlaamse Gaai : Tijdens onze inventarisatie broedde er 1 paar.
- Ekster : Was met 5 tot 8 paar broedvogel.
- Spreeuw : Broedde er met + 10 paar.
- Huismus : Broedde in de boerderijen in en om het gebied.
- Rietgors : In de rietkragen om de plasjes broedden 3 tot 5 paar.

NIET-BROEDVOGELS

Van eind maart 1980 t/m februari 1981 is het terrein op vogels geïnventariseerd. Het terrein is minstens 3x per maand bezocht, een of meerdere malen per maandecade, behalve in de zomermaanden toen in verband met vakantie de bezoeken tot 2x per maand werden teruggebracht.

Hieronder ziet u een overzicht van de niet-broedvogels:

- Aalscholver : Eenmaal gezien, op 27 juni 1 ex. overvliegend.
- Ooievaar : Aan het eind van de maand juni werd door de opzichter 1 ex. gezien in een weiland naast zijn woning (mond. med. opzichter).

- Blauwe Reiger** : In de maanden januari en februari zijn er maar enkele ex. in de kolonie aanwezig. In de daarop volgende maanden lopen de aantallen op (53 bewoonde nesten). In maart werden de eerste baltsende ex. gezien, begin april worden de eerste juv. gehoord en gezien. Eind mei werden de eerste uitgevlogen jongen gezien. Vanaf eind augustus liepen de aantallen terug tot enkele ex.
- Roerdomp** : Op 4 februari werd door de opzichter 1 ex. gezien (mond. med. opzichter).
- Grauwe Gans** : Op 24 augustus verschillende kleine groepjes in Z.W.-richting gezien tot 125. Op 21 september werden 20 ex. in Z.W.-richting gezien.
- Kolgans** : Op 25 januari werden 785 ex. in O.-richting, op 27 februari 30 ex. in N.O.-richting en op 24 december 56 ex. overvliegend gezien.
- Bergeend** : In de maanden mei, juni en juli steeds 2 ex., geen sporen van een broedpoging.
- Wintertaling** : In voor- en najaar enkele 10-tallen ex., soms oplopend tot 50 ex.
- Zomertaling** : Eenmaal waargenomen 5 september 5 ex.
- Slobeend** : Is van eind maart tot eind mei enkele ex. aanwezig.
- Bruine Kiekendief**: Twee waarnemingen, op 3 mei 1 vrl. ex. en op 24 augustus ook 1 vrl. ex. jagend boven het hesselinkslaanbos.
- Blauwe Kiekendief**: Op 10 januari 1 vrl. ex., op 27 januari 2 ex. en op 3 februari 1 vrl. ex. Begin december werd er nog 1 vrl. ex. waargenomen.
- Havik** : Dit was de verrassing van de hele inventarisatie. Het begon op 5 september toen er een 1e-jaars ex. werd gezien. Op 3 okt. werden zelfs 2 ex. gezien (een 1e-jaars en een adult ex.) Eind dec. werden 5 plukplaatsen met geplukte houtduiven gevonden. Op 10 jan. werd weer 1 adult ex. gezien, op 25 jan. werd weer een nieuwe plukplaats gevonden. Op 5 febr. werden nog 2 ex. waargenomen.
- Sperwer** : In voor- en najaar werden verscheidene ex. jagend in het gebied waargenomen.
- Buizerd** : Het gehele jaar door 2 ex. aanwezig. In het voor- en najaar soms 3 ex., op 27 jan. werden zelfs 5 ex. gezien. Baltsgedrag waargenomen, mogelijke broedvogel.

- Boomvalk : Eenmaal waargenomen op 24 juli werd 1 ex. gezien.
- Scholekster : Vanaf begin maart tot eind augustus steeds met enkele 10-tallen ex. aanwezig. Mogelijke broedvogel van omringende weilanden.
- Goudplevier : In de maanden aug., sept. en okt. werden er verscheidene overvliegende ex. gezien.
- Kievit : Vanaf eind febr. tot begin okt. aanwezig. Waarschijnlijke broedvogel van de omringende weilanden.
- Kemphaan : Eenmaal waargenomen, op 24 aug. werden 30 ex. gezien.
- Watersnip : Werd van midden aug. tot eind sept. steeds met enkele ex. waargenomen.
- Houtsnip : Op 9 en 20 nov. 1 ex. en op 5 febr. 2 ex. aanwezig.
- Grutto : Vanaf half april tot midden aug. enkele ex. aanwezig. Mogelijke broedvogel van de omringende weilanden.
- Regenwulp : Tijdens de trek in mei/juli en aug. trokken er enkele ex. over het gebied.
- Wulp : In voor- en najaar ruim vertegenwoordigd. Het hoogste aantal werd gezien op 9 nov. nl. 63 ex.
- Tureluur : Tweemaal waargenomen. Nl. op 7 juni 3 ex. en op 24 aug. 1 ex.
- Groenpootruiter : Op 24 aug. en op 5 sept. 1 ex.
- Witgatje : Het gebied is blijkbaar een goed "rustpunt" voor deze vogel. Ze werden resp. gezien op 2 jan. 1 ex., 24 juli 2 ex., 30 juli 1 ex., 8 aug. 1 ex., 5 sept. 2 ex., 21 sept. 1 ex., 2 nov. 1 ex.
- Kokmeeuw : Gehele jaar door gezien.
- Stormmeeuw : Komt het gehele jaar door voor, behalve in de maanden mei, juni.
- Kleine Mantelmeeuw: Tijdens een storm op 24 aug. vlogen er 2 add. met 4 juv. over.
- Grote Mantelmeeuw: Op 18 januari 1 ex. overvliegend.
- Zilvermeeuw : Ontbreekt in de maanden mei, juli, aug. en sept.
- Holenduif : Het gehele jaar door in klein aantal aanwezig, behalve in dec. Baltsgedrag waargenomen, waarschijnlijke broedvogel.
- Houtduif : Het hesselinkslaanbos dient als slaappleats. Eind jan. 300 ex., begin mei 165 ex., daarna afnemend en begin okt. weer 110 ex. aanwezig.

- Tortelduif : Begin juni 2 ex., eind juni 1 ex. koerend en eind aug. 2 ex. overvliegend. Waarschijnlijke broedvogel.
- Groene Specht : Op 8 aug. 1 "lachend" ex. waargenomen.
- Veldleeuwerik : In voor- en najaar enkele ex. waargenomen.
- Oeverzwaluw : Tweemaal waargenomen, op 3 mei 2 ex., en op 5 sept. ook 2 ex.
- Huiszwaluw : In mei en eind aug. enkele ex. aanwezig.
- Graspieper : In de maanden jan., maart, mei, juli en sept. enkele ex. aanwezig.
- Gele Kwikstaart : Eind aug. en begin sept. met enkele ex. aanwezig.
- Heggemus : Is tijdens de trektijd met enkele ex. aanwezig.
- Kramsvogel : In voor- en najaar ruim vertegenwoordigd. Hoogste aantal op 12 april 250 ex. aanwezig.
- Koperwiek : Ook de koperwiek is in voor- en najaar ruim vertegenwoordigd. Hoogste aantal op 3 okt. 200 ex. aanwezig.
- Zanglijster : Van eind febr. tot begin mei trekken verscheidene ex. door, hierna zijn er nog wat "nablijvers". Vanaf half aug. trekken de grotere groepen door, begin okt. 95 ex. aanwezig.
- Grote Lijster : Half febr. 15 ex., begin maart 2 ex., eind mei 1 ex. en begin nov. 1 ex. waargenomen.
- Rietzanger : Tweemaal waargenomen, op 27 mei 7 zangposten en op 27 juni 3 zangposten. Mogelijke broedvogel.
- Bosrietzanger : Eenmaal zang waargenomen op 27 juni.
- Spotvogel : Vanaf half mei tot begin juni maximaal 3 ex. aanwezig.
- Grasmus : Op 7 juni zagen we 2 ex.
- Fluiter : In mei tweemaal waargenomen, op 3 mei 2 ex. zingend, en op 24 mei 1 ex. zingend. Doortrek.
- Goudhaantje : In voor- en najaar trekt het goudhaantje in klein aantal door. Hoogste aantal op 9 nov. 15 ex. In de zomermaanden werd hij driemaal waargenomen en wel op 12 april 1 ex., 27 mei 2 ex. en op 27 juni 4 ex.
- Vuurgoudhaantje : In het najaar zaten tussen de goudhaantjes soms wel eens vuurgoudhaantjes. Driemaal waargenomen en wel op 20 nov. 3 ex., 29 nov. 1 ex. en op 7 dec. 1 ex.
- Grauwe Vliegenvanger : Tweemaal waargenomen, begin juni 4 ex. en eind juli 2 ex. Waarschijnlijke broedvogel.

- Bonte Vliegenvanger: In het voorjaar driemaal waargenomen en wel op 3 mei 3 ex., 24 mei 3 ex. en op 2 juli 2 ex.
- Staartmees : Zwerft in voor- en najaar rond in klein aantal, hoogste aantal op 13 febr. 20 ex.
- Boomkruiper : Het gehele jaar door zaten in de eikenlaan verscheidene ex., zal er ook wel gebroed hebben. Ontbreekt in de maand mei.
- Bonte Kraai : In het voor- en najaar trekken er verschillende ex. over het gebied. Hoogste aantal op 24 febr. 4 ex. overvliegend.
- Spreeuw : Gehele jaar door aanwezig. In de zomermaanden wordt het gebied gebruikt door de jonge vogels, het aantal loopt dan wel op tot 500 ex.
- Ringmus : Regelmatige bezoeker van de hesselinksiaan.
- Vink : In voor- en najaar in klein aantal aanwezig. Ontbreekt "opvallend" de gehele zomer. Hoogste aantal op 22 maart 35 ex.
- Keep : Werd in voorjaar viermaal waargenomen en in het najaar eenmaal. Hoogste aantal op 22 maart 35 ex.
- Groenling : In het voorjaar viermaal waargenomen, steeds enkele ex.
- Putter : Eenmaal waargenomen op 11 okt. 4 ex. overvliegend.
- Sijs : Van jan. tot april in groepen van 20-60 ex. aanwezig. In het najaar een enkele keer gezien.
- Kneu : In mei 2 ex. en in sept./okt. verschillende kleine groepjes overvliegend.
- Goudvink : Deze soort werd door ons vijfmaal waargenomen. Op 3 febr. '80 zagen we een groep van 15 ex. (7 mnl en 8 vrl. ex.). Dit was een schitterend gezicht en zal ons nog lang heugen.

Met dank aan de heer Buis, de opzichter van het terrein. Hij heeft enkele van zijn eigen waarnemingen aan ons afgestaan. Ook bedanken we Natuurmonumenten voor het verlenen van de vergunning voor het inventariseren van het hesselinkslaantje. Voor degenen die onze complete waarnemingslijst en decadetabel in willen kijken, volgt hier ons adres:

Adres :	Carl Zuhorn,	Alco van Klinken,
	Scheperweg 30,	Scheperweg 26,
	9751 RR Haren (Gr.).	9751 RR Haren (Gr.).
	Tel.: 050-345698.	Tel.: 050-346320.